

Grėbėja

Pavadinimas	Grėbėja
Muziejus	Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus
Fondas	pagrindinis
Tipas	paveikslas
Sritys	dailė
Inventorinis numeris	ČDM Mt 58
Matmenys	aukštis x plotis – 50 x 34,5 cm
Medžiagos	kartonas
Autorius (-iai)	Adomas Galdikas
Sukūrimo data	1928 m.

Ekspionato aprašymas

Adomas Galdikas (1893–1969) vienas ryškiausių ir produktyviausių Lietuvos dailininkų, savo kūrybiniame kelyje išbandęs įvairias stiliškas. Veikiausiai dėl šios priežasties tarpukario Lietuvos meno kritikai jį charakterizavo „nenuisistojusiu“, „nesuradusiu savęs“. Tuo tarpu tuometinės M. K. Čiurlionio dailės galerijos direktorius Paulius Galaunė po 1928 įvykusios „Trijų parodos“ teigė: „Po M. K. Čiurlionio A. Galdikas yra vienintelis mūsų plastinio meno revoliucionierius gilia to žodžio prasme“.

Su Art Deco idėjomis Adomas Galdikas susipažino keliaudamas Vakarų Europoje. 3-me dešimtmetyje įvairiais klausimais vyko į Londoną, Paryžių, Berlyną, tačiau daugiausiai laiko leisdavo muziejuose. 1928 tapomai Art Deco bruožų turinčiai kompozicijai pasirinko vieną labiausiai pamėgtą grėbėjos motyvą, suteikė kūriniui nacionalinį charakterį.

1929 muziejus kūrinių įsigijo iš autoriaus. 1931 m. paveikslas eksponuotas personalinėje parodoje Paryžiuje Atelier Français Paryžiuje bei publikuotas vieno įtakingiausių to meto Prancūzijoje meno kritikų Waldemar George parašytoje monografijoje apie lietuvių dailininką.

(Aprašą parengė Genovaitė Vertelkaitė – Bartulienė)